

Uvod

20. stoljeće obilježila je spektakularna promjena životnih standarda u većem dijelu svijeta, osobito u bogatim sjevernoameričkim, zapadnoeuropskim i istočnoazijskim zemljama. Ljudi se pitaju hoće li se isto ponoviti i u 21. stoljeću? Hoće li se bogatstvo proširiti i na mnoge siromašne zemlje? Ili će jahači apokalipse – glad, rat i bolesti – nastaviti držati Afriku u šaci ili se čak proširiti dalje? U velikoj mjeri odgovori na ova pitanja ovise o ekonomskim uspjesima zemalja – u obrazovanju, ulaganjima, vanjskoj trgovini i zdravstvenoj skrbi.

Rastuća uloga tržišta

Tijekom posljednje četvrtine stoljeća, stavovi i ekonomske institucije strahovito su se promijenili. Mnoge su zemlje odbacile socijalizam i kolektivističke pristupe i prihvatile tržišne sustave. Snažan ekonomski rast zabilježen je u različitim zemljama (poput Irske, Bovcane i Filipina). Ni u kojem drugom razdoblju pisane povijesti nije tako mnogo ljudi uživalo u stalnom razdoblju ekonomskog rasta kao tijekom posljednjih pola stoljeća.

Možda biste mogli pomisliti da će napredak dovesti do smanjenja interesa za ekonomska pitanja, ali paradoksalno razumijevanje trajnih istina ekonomije postalo je još važnije u poslovnim odnosima između ljudi i država. SAD se hvatao u koštac sa sporim rastom životnih standarda; ipak tijekom posljednjeg desetljeća rast proizvodnosti se oporavio tako naglo da je država spojila brzi rast proizvodnje s opadajućom zaposlenošću.

Svijet je postao sve povezaniji otako računala i komunikacije stvaraju još konkurentnije globalno tržište. Zemlje u razvoju, poput Kine, Indije i Rusije – tri diva koja su se sve do nedavno oslanjala na centralno planiranje – trebaju snažno razumijevanje institucija tržišnog gospodarstva ako žele dostići životne standarde bogatih. U isto vrijeme postoji rastuća zabrinutost oko međunarodnih ekoloških problema i potrebe postizanja dogovora kako bi se očuvala naša dragocjena prirodna baština. Sve su te nevjerojatne promjene dio moderne drame koju zovemo ekonomija.

Ponovno rođenje EKONOMIJE

Više je od pola stoljeća ova knjiga služila kao standardno pomoćno sredstvo u podučavanju osnova ekonomije u učionicama Amerike i diljem svijeta. Svako novo izdanje izdvaja najbolja razmišljanja ekonomista o tome kako tržišta djeluju i što društvo može učiniti za poboljšanje pojedinčeva životnoga standarda. Međutim, ekonomija se duboko izmjenila od prvog izdanja ovog teksta koje se pojavilo 1948. I zato što je ekonomija iznad svih živilih organizama i organizama u razvoju, *Ekonomija* se iznova radila sa svakim izdanjem tako da autori imaju uzbudljivu mogućnost predstavljanja najnovijih razmišljanja modernih ekonomista i prikaza kako ekonomija može doprinijeti uspješnjem svijetu.

Naš je zadaća stoga sljedeća: želimo iznijeti jasan, točan i zanimljiv uvod u načela moderne ekonomije te institucije američke i svjetske ekonomije. Naš je primarni cilj dati pregled ekonomije i čineći to nagađavamo osnovna načela ekonomije koja će opstati duže od današnjih vijesti s naslovnicu.

OSAMNAESTO IZDANJE

Ekonomija je dinamična znanost – mijenja se kako bi odrazila promjenjiva kretanja u ekonomskim pitanjima, u ekologiji, u svjetskoj ekonomiji te u društvu u cjelini. Kako se ekonomija i svijet oko nje razvijaju, tako se razvija i knjiga. Ovih sedam značajki razlikuje ovo izdanje od drugih knjiga:

I. Temeljne istine ekonomije. Često se ekonomija čini kao beskrajan proces novih zagonetki, problema i nedoumica, ali, kao što iskusni učitelj zna, postoji nekoliko osnovnih pojmoveva koji podupiru ekonomiju. Nakon što se ovlada tim osnovnim pojmovima, učenje je brže i ugodnije. *Zato smo se odlučili usredotočiti na bit ekonomije – na te trajne istine koje će biti jednako važne u 21. stoljeću kao što su bile u 20.* Mikroekonomski pojmovi poput oskudnosti, učinkovitosti, dobitaka od specijalizacije i načela komparativne prednosti bit će ključni sve dok sama oskudnost postoji. Štoviše, studenti makroekono-

mije moraju dobro naučiti temeljne pojmove agregatne ponude i potražnje i moraju razumjeti ulogu nacionalnog i međunarodnog novca. Studenti će naučiti široko prihvaćenu teoriju ekonomskog rasta, ali bi također trebali razumjeti proturječne teorije poslovnih ciklusa.

2. Inovacije u ekonomiji. Ekonomija je učinila značajan napredak u razumijevanju uloge inovacija. Naučnici smo na brzinu u inoviranju od koje se vrti u glavi u računalnoj industriji, a novi se proizvodi i programi pojavljuju mjesečno. Internet revolucionira komunikacije, a širi se i u trgovinu.

Osim toga, naglašavamo inovacije u samoj ekonomiji. Ekonomisti su mislioci, inovatori i izumitelji na svoj način. Povijest pokazuje da ekonomske ideje mogu proizvesti plimni val kada se primijene na probleme stvarnog svijeta. Među važnim inovacijama koje razmatramo jest primjena ekonomije na naše ekološke probleme putem "dozvola za onečišćenje kojima se trguje". Druge važne ekonomske inovacije o kojima se raspravlja poboljšani mehanizmi regulacije i radikalni novi korak europskoga monetarnog ujedinjenja. Jedna od najutjecajnijih ekonomskih inovacija posljednjih nekoliko godina uključuje mjerjenje potrošačkih cijena. Objašnjavamo kako je bihevioristička ekonomija promijenila pogled na teoriju potrošača. Objašnjena je ekonomija mreža, a opisujemo i kako ona utječe na ekonomsku učinkovitost i tržišnu moć i kako je uključena u raspravu o tome kako postupiti s Microsoftovim monopolističkim ponašanjem. Jedna od najvažnijih inovacija za našu zajedničku budućnost jest odnos prema globalnim javnim dobrima, poput klimatskih promjena, a analiziramo i nove načine borbe protiv međunarodnih problema okoliša, poput Protokola iz Kyota.

3. Malo je prekrasno. Opseg se ekonomije tijekom posljednjih pola stoljeća znatno povećao. Zastava ekonomije vije se iznad njezina tradicionalnog teritorija – tržišta, ali prekriva i ekologiju, pravne studije, statističke i povijesne metode, umjetnost, spolnu i rasnu diskriminaciju, pa čak i obiteljski život. Međutim, u svojoj biti, ekonomija je znanost izbora, što znači da mi, kao autori, moramo izabratи najvažnija i najčešća pitanja za ovaj tekst.

Odabir tema za ovaj tekst tražio je mnogo teških odluka. Kako bismo odabrali ove teme, pratili smo predavače i vodeće znanstvenike da bismo odredili ono što je ključno za informirano građanstvo i novu generaciju ekonomista. Sastavili smo popis glavnih ideja i pozdravili se s materijalom za koji smo progovorili da nije ključan ili je zastario. *U svakoj smo se fazi pitali je li materijal, po našoj najboljoj procjeni, nužan za studentovo razumijevanje ekonomije 21. stoljeća.* Tek kada je tema prošla ovaj test uključena je u tekst. Rezultat je ove kampanje knjiga koja je u odnosu na ranija izdanja izgubila četvrtinu svoga sadržaja. Ekonomija poljoprivrednog gospodarstva, sindikati, marksistička ekonomija, pogreška količine rada i ekonomija zdravstva srezane su kako bi se napravilo mesta za ekonomiju okoliša, ekonomiju mreža, realne poslovne cikluse i financijsku ekonomiju.

4. Pitanja ekonomske politike za novo stoljeće. Za mnoge je studente draž ekonomije u njezinoj važnosti za javnu politiku. 18. izdanje naglašava politike i u mikroekonomiji i u makroekonomiji. Kako ljudska društva rastu, počinju vladati okolišem i ekosustavima prirodnog svijeta. Ekonomija okoliša, predstavljena u 18. poglavljju, pomaže studentima razumjeti vanjske okolnosti povezane s ekonomskom aktivnosti i zatim analizirati različite pristupe kojima bi se ljudska gospodarstva učinila uskladivima s prirodnim sustavima. Novi primjeri – poput reforme oporezivanja dividendi, minimalne nadnice, međunarodne vanjske usluge, vrijednosti zaštićenih imena, ali i problema financijskih prijevara – oživljavaju temeljna načela makroekonomije.

Drugo je područje od velike važnosti financijska i monetarna ekonomija. Potpuno smo preustrojili našu obradu monetarne ekonomije uvođenjem novog poglavlja "Financijska tržišta i posebni slučaj novca". To poglavje stavlja monetarnu ekonomiju u širi kontekst financija i, zajedno s poglavljem o središnjem bankarstvu, istražuje ključnu ulogu koju novac igra u poslovnom ciklusu.

Oslanjujući se na povijest, ekonomske časopise i iskustvo autora 18. izdanje nastavlja primjenjivati analize stvarnih slučajeva i empirijske dokaze kako bi prikazalo ekonomske teorije. Nedoumice u borbi protiv siromaštva postaju jasne kada razumijemo reformu sustava socijalne skrbi iz 1996. Potreba

za ekonomskim pristupom okolišu prikazana je na problemu globalnog zatopljenja. Naše uvažavanje makroekonomske analize raste kada vidimo kako državni manjak smanjuje nacionalnu štednju.

5. Rasprave oko globalizacije. Posljednje desetljeće obilježeno je snažnim borbama oko uloge međunarodne trgovine u našim gospodarstvima. Neki tvrde da se pad zaposlenosti u američkoj prerađivačkoj industriji dogodio zbog izvoza poslova u Meksiku i Kinu iako pomna analiza kretanja u zapošljavanju dovodi u pitanje takve procjene. Koji god uzroci bili, SAD početkom 2000-ite konačno suočio sa zagonetkom brzog rasta proizvodnje i smanjenja zaposlenosti.

Jedna od velikih rasprava proteklih godina bavila se "globalizacijom", rastućom ekonomskom vezanosti različitih zemalja. Amerikanci su naučili da ni jedna zemlja nije ekonomski otok. Imigracija i međunarodna trgovina imaju dalekosežne učinke na raspoloživa dobra, cijene koje plaćamo i nadnlice koje zarađujemo. Terorizam može stvoriti pustoš u domaćem gospodarstvu dok rat uzrokuje gladi i smanjuje životne standarde u Africi. Nitko ne može u potpunosti razumjeti učinke rastuće trgovine i kapitalnih tijekova bez pomnog izučavanja teorije komparativne prednosti. 18. izdanje nastavlja povećavati sadržaj posvećen međunarodnoj ekonomiji i suodnosu međunarodne trgovine i domaćih ekonomskih dogadanja.

6. Borba između škola makroekonomije. Jedna je od velikih prepreka razumijevanju moderne makroekonomije brzo množenje makroekonomskih škola. Nastavnici se često pitaju kako će studenti razumjeti gradivo kad su sami makroekonomisti tako podijeljeni. Iako se mnogi ljudi žeste oko nesklada u modernoj makroekonomiji, smatramo je znakom zdravlja i preferiramo živu raspravu u odnosu na konsenzus.

18. izdanje analizira sve glavne škole moderne makroekonomije unutar jasne sinteze agregatne ponude i potražnje. Pokazujemo kako se makroekonomija kejnesijanaca, starih i novih klasičara, realnih poslovnih ciklusa i monetarista može razumjeti naglašavajući različite vidove očekivanja, čišćenja tržišta i agregatne potražnje. Svaka je škola jasno predstavljena i usporedjena sa svojim

konkurentima na uravnotežen i jednak način. Za svaku su predviđeni i ocijenjeni empirijski dokazi. Obilježja glavnih škola iznose se u 33. poglavljiju pod podnaslovom "Zaraćene škole makroekonomije". Također naglašavamo važnost *implikacija svakog pristupa* za ekonomsku politiku.

Ekonomisti sve više ispituju odrednice dugoročnog ekonomskog rasta, nedavni oporavak rasta proizvodnosti i stvaranje inovacija te novih tehnoloških znanja. Stavljanje ekonomskog rasta u središte zanimanja nužno je ako se želi da studenti razumiju moderne rasprave oko uloge državnog duga i manjka. 18. izdanje odražava taj preporod sintetiziranjem teorija i nalaza vezanih uz rast u središnji dio makroekonomije.

7. Jasnoća. Iako postoji mnogo novih elemenata u 18. izdanju, zvijezda vodilja našeg hodočašća u pripremanju ovog izdanja bile su jasnoća i jednostavnost. Studenti ulaze u predavaonice s različitim predznanjem i s mnogim predrasudama o tome kako svijet funkcioniра. Naš zadatak nije mijenjati njihove vrijednosti. Umjesto toga nastojimo pomoći studentima razumjeti trajna ekonomska načela kako bi ih mogli bolje primijeniti – kako bi svijet učinili boljim svijetom za sebe, svoje obitelji i svoje zajednice. Razumijevanju ništa ne pomaže bolje od jasnog i jednostavnog izlaganja. Mučili smo se nad svakom stranicom kako bismo poboljšali ovaj pregled osnova ekonomije. Primili smo tisuće komentara i prijedloga od nastavnika i studenata. Njihove smo savjete uključili u 18. izdanje.

Izborna grada

Predmet ekonomije predaje se od jednosemestralnih pregleda do intenzivnih jednogodišnjih i poštovanja vrijednih tečajeva. Ovaj je udžbenik oprezno oblikovan kako bi odgovarao svim situacijama. Gradivo za naprednije odvojeno je u posebne odlomke i poglavlja. Ono će privlačiti značajljone studente i studente koji pohađaju zahtjevne tečajeve koji temeljito obrađuju cijelu disciplinu. Uključili smo napredna pitanja za raspravu kako bismo iskušali žar najpredanijih studenata.

Ako pohađate brži tečaj, cijenit ćete opreznu slojevitost naprednijih materijala. Jako kratki tečajevi mogu preskočiti napredne dijelove, pokrivajući bit ekonomske analize, bez gubitka žice za ekonomsko

zaključivanje. Ova će knjiga izazvati najnaprednijeg mladog znanstvenika. Uistinu, mnogi danas vodeći ekonomisti napisali su da su se od brusoških dana do doktorata oslanjali na *Ekonomiju*.

Oblik

18. izdanje upošljava proširen skup simbola u tekstu i materijala za pomoć u prikazivanju središnjih tema. Pronaći ćete tri različita simbola za upozorenje goluždravim ekonomistima, praktičnih primjera ekonomije i dijelova životopisa velikih ekonomista iz prošlosti i sadašnjosti. No, te središnje teme ne stoje same za sebe u izdvojenim okvirima. Umjesto toga, one su uklopljene u sama poglavlja tako da ih studenti mogu iščitavati bez prekidanja svojega tijeka misli. Imajte na umu te simbole kako budete iščitavali tekst:

je upozorenje da bi studenti trebali stati kako bi se uvjerili da razumiju tešku ili suptilnu točku.

je zanimljiv primjer ili primjena analize i često predstavlja jednu od glavnih inovacija moderne ekonomije.

predstavlja biografije važnih ekonomista. Ponekad su to slavni ekonomisti poput Adama Smitha dok su u drugim slučajevima to ljudi koji su uveli ekonomiju u javnu politiku.

Novi elementi u ovom izdanju uključuju nova pitanja na kraju poglavlja s posebnim naglaskom na kratke probleme koji pojačavaju razumijevanje glavnih pojmoveva obrađenih u poglavlju.

Pojmovi otisnuti **masnim slovima** u tekstu označavaju prvo pojavljivanje i definiciju najvažnijih riječi koje tvore rječnik ekonomije.

No, te mnoge promjene nisu nimalo izmijenile središnju stilsku vodilju koja je *Ekonomiju* vodila od 1. izdanja: korištenje jednostavnih rečenica, jasnih objašnjenja i jezgrovitih tablica i dijagrama.

Za oni koji prije svega vole makro

Iako je poput prethodnog izdanja i novo izdanje oblikovano tako da najprije obraduje mikroekonomiju, mnogi nastavnici i dalje više vole započeti s makroekonomijom. Mnogi drže da studenti počet-

nici smatraju makroekonomiju pristupačnjom i da će brže razviti snažan interes za ekonomiju ako se prvo susretnu s makroekonomskim pitanjima. Mi smo podučavali ekonomiju na ova načina i smatramo da ova slijeda jednako dobro funkcioniraju.

Bez obzira na vaš pristup, ovaj je tekst oprezno oblikovan. Predavači koji se prvo bave mikroekonomijom mogu neposredno slijediti poglavlja. Oni koji se žele prvo pozabaviti makroekonomijom trebali bi prijeći izravno s Prvog dijela, na Peti dio znajući da su izlaganja i upute načinjeni prema potrebama.

Uz to, za tečajeve koji ne pokrivaju čitavo gradivo, 18. izdanje je dostupno u dva izdanja s mekim koricama, *Mikroekonomija* (1. – 19. poglavlje) i *Makroekonomija* (1. – 3. te 20. – 34. poglavlje). (nije dostupno u prijevodu).

Dodatna pomagala za nastavu i učenje

Čitatelji ovoga izdanja imat će velike koristi od *Vodiča za učenje*. Taj pažljivo oblikovan dodatak pripremio je Gary Lemon s Depauw Universityja, koji je s nama blisko suradivao na ovom prerađenom izdanju. Kada se koristio na raspravama u učionicama i kad se rabio za samostalno učenje, potvrđilo se da *Vodič za učenje* daje impresivne rezultate. Postoji *Vodič za učenje* za cjelovit tekst, kao i mikro- i makroverzije. *Vodič za učenje* može se kupiti kao dodatak ovom udžbeniku.

Uz to, predavači će uvidjeti da su *Priručnik za predavače* i *Zbirka testova* korisni za planiranje tečajeva i pripremu različitih skupina tekstova, a pronaći će ih u papirnatom i elektroničkom obliku. Štoviše, McGraw-Hill i Irwin izradili su prekrasne dvoboje dijapositive za predstavljanje tabličnih i grafičkih materijala u učionicama. Dijagrami i slike u ovom se izdanju također mogu vidjeti elektronički u PowerPointu. Mogu se skinuti s naše internetske stranice (www.mhhe.com/economics/samuelson18). Stranica također sadrži sažetke poglavlja, kvizove za vježbu, pitanja i veze za internetske stranice koje se predlažu za daljnje istraživanje na kraju svakog poglavlja.

Ekonomija u doba računala

Elektroničko je doba strahovito ubrzalo pristup informacijama. U ekonomiji, informacijska revolucija omogućava pristup ekonomskim statistikama i is-

traživanjima. Važno je obilježje 18. izdanja odlomak *Ekonomija i internet* koji se javlja prije 1. poglavlja. Taj mali odlomak daje putokaz za put informacijskom autocestom.

Osim toga, svako poglavlje na kraju ima ažuriran dio s prijedlozima za dodatnu literaturu i internetske adrese koje se mogu iskoristiti za produbljivanje studentova razumijevanja ili za pronađenje podataka i primjera.

Studenti također mogu kupiti knjige *The Power of Macroeconomics* i *The Power of Microeconomics*, koje sadrže lekcije izravno povezane s ovim tekstom. Ti programi su živahna kombinacija Power-Pointa sa zvukom i oblikovani su kako bi se osnažilo razumijevanje ekonomskih pojmovaca. Daju studentima da se kreću vlastitom brzinom i da studentima postavljaju pitanja tijekom prezentacije. *The Power of Macroeconomics* i *The Power of Microeconomics* osmislio je Peter Navarro s University of California na Irvinu, Graduate School of Management. Potpuni opis ovog dodatka može se pronaći na e-adresi www.powerofeconomics.com.

Zahvale

Ovo je knjiga dvojice autora, ali su nam mnogi bili na usluzi. Jako smo zahvalni kolegama, recenzentima, studentima i zaposlenicima McGraw-Hilla za njihov doprinos pravodobnom završetku 18. izdanja Ekonomije. Kolege s MIT-ja, Yalea i drugih sveučilišta, među kojima su William C. Brainard, E. Cary Brown, John Geanakoplos, Robert J. Gordon, Lyle Gramely, Paul Joskow, Alfred Kahn, Richard Levin, Robert Litan, Barry Nalebuff, Merton J. Peck, Gustav Ranis, Herbert Scarf, Robert M. Solow, James Tobin, Janet Yellen i Gary Yohe, ljubazno su dali svoje komentare i prijedloge.

Uz to, imali smo koristi od neumorne predanosti onih čije je iskustvo u podučavanju osnova ekonomije ugrađeno u ovo izdanje. Osobito smo zahvalni recenzentima 18. izdanja. To su:

Mohammad Akacem, *University of Colorado, Denver*
Mohua Das, *Centre College*
George Euskirchen, *Thomas More College*
Adam Forest, *Seattle University*
Satyajit Ghosh, *University of Scranton*
Aroop Mahanty, *University of Maryland*
Donald Milley, *Youngstown State University*
Ibrahim Oweiss, *Georgetown University*

Dennis Petruska, *Youngstown State University*
Edward Scahill, *University of Scranton*.

Studenti na MIT-ju, Yaleu i na drugim fakultetima i sveučilištima služili su kao "nevidljivi fakultet". Oni su nas stalno izazivali i iskušavali pomažući nam učiniti ovo izdanje manje nesavršenim od prethodnog. Iako ih je previše da bi ih mogli nabrojati, njihov je utjecaj utkan u svako poglavlje. Nancy King pružila nam je logističku pomoć u New Havenu kod privođenja cijelog posla kraju.

Projekt bi bio nemoguć bez vještog tima iz McGraw-Hilla koji je bio nad knjigom u svakoj fazi. Posebno bismo se htjeli zahvaliti, kronološkim redom, kako se tko pojavljivao tijekom pisanja knjige, glavnoj urednici Lucille Sutton, izvršnoj urednici Karen Minich, pomoćnicima uredništva Becci Hicks, projektom menadžeru Susanne Riedell, voditeljicama proizvodnje Becky Szura i voditeljicama marketinga Marty Quinn. Ova skupina sposobnih profesionalaca preobrazila je hrpu disketa i brdo papira u fino dojterano umjetničko djelo.

RIJEČ STUDENTU

U povijesnim ste knjigama čitali o revolucijama koje su protresle civilizaciju u korijenu – vjerski sukobi, ratovi za politički liberalizam, borbe protiv kolonijalizma i imperializma. Prije desetak godina ekonomske su revolucije u istočnoj Europi, bivšem Sovjetskom Savezu, u Kini i drugdje rastrgale ta društva. Mladi su ljudi srušili zidove, srušili postavljene vlasti i borili se za demokraciju i tržišnu ekonomiju zbog nezadovoljstva prema svojim centraliziranim socijalističkim vladama.

Studenti poput vas marširaju i čak idu u zatvor kako bi se izborili za pravo učenja radikalnih ideja i učenja iz zapadnih udžbenika, poput ovoga, u nadi da će uživati u slobodi i ekonomskom boljštvu demokratskih tržišnih ekonomija.

Intelektualno tržište

Što je zapravo tržište za koje se zalažu studenti u represivnim društvima? Na stranicama koje slijede učit ćete o tržištima dionica i obveznica, tržištima meksičkog pezosa i europskog eura, nekvalificiranih radnika i visoko obrazovanih neurokirurga. U novinama ste najvjerojatnije čitali o bruto domaćem

proizvodu, indeksu potrošačkih cijena, burzama dionica i stopi nezaposlenosti. Nakon što temeljito pročitate poglavlja u ovom udžbeniku, znat ćete točno što ti pojmovi znače, a, što je još važnije, razumjet ćete ekonomski sile koje ih određuju i na njih utječu.

No, postoji i tržiste ideja, na kojem konkurirajuće škole ekonomista promiču svoje teorije i pokušavaju uvjerite svoje kolege znanstvenike. U poglavljima koja slijede naći ćete pošten i neprištran pregled razmišljanja intelektualnih divova našeg područja – od ranih ekonomista poput Adama Smitha, Davida Ricarda i Karl Marx-a do suvremenih poput Johna Maynarda Keynesa, Miltona Friedmana i Jamea Tobina.

Živjeli!

Kako započinjete svoje putovanje u zemlju tržišta, razumljivo je da ste nestrpljivi. Ali budite hrabri! Mi vam zapravo zavidimo, studenti početnici, što krećete istraživati uzbudljiv svijet ekonomije po prvi put. To je uzbudnje koje, nažalost, možete doživjeti samo jednom u životu. Prema tome, sad kad vaše putovanje započinje, želimo vam sretan put!

Paul A. Samuelson
William D. Nordhaus